

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
(Strand)Poort, Almere
(woningbouw, bedrijventerreinen,
sport- & leisurecentrum en jachthaven)

20 april 1999

commissie voor de milieueffectrapportage

Gemeenteraad van Almere
Postbus 200
1300 AE ALMERE

uw kenmerk
MIL/AR/99104

uw brief
d.d. 17 februari 1999

ons kenmerk
U209-99/Pi/eh/922-95

onderwerp
Toetsingsadvies over het milieueffectrapport (Strand)Poort, Almere (woningbouw, bedrijventerreinen, sport- & leisurecentrum en jachthaven)

doorkiesnummer
(030) 234 76 34

Utrecht,
20 april 1999

Geachte leden van de raad,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over (Strand)Poort, Almere (woningbouw, bedrijventerreinen, sport- & leisurecentrum en jachthaven).

Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag te zijner tijd het (ontwerp-)besluit en de evaluatiedocumenten krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

ir. M.M.U. van Dis
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
(Strand)Poort, Almere (woningbouw, bedrijventerreinen, sport- & leisurecentrum en jachthaven)

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
(Strand)Poort, Almere (woningbouw, bedrijventerreinen,
sport- & leisurecentrum en jachthaven)

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieueffectrapport over
(Strand)Poort, Almere (woningbouw, bedrijventerreinen, sport- & leisurecentrum
en jachthaven),

uitgebracht aan de Gemeenteraad van Almere door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze,

de werkgroep m.e.r. (Strand)Poort, Almere (woningbouw, bedrijventerreinen,
sport- & leisurecentrum en jachthaven),

de secretaris

mr. S. Pieters

de voorzitter

ir. M.M.U. van Dis

Utrecht, 20 april 1999

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Inleiding	1
2. Oordeel over het MER	2
2.1 Algemeen	2
2.2 Opmerkingen bij het oordeel alsmede overige opmerkingen ten behoeve van de besluitvorming	2

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 17 februari 1999, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in het Groene Weekblad d.d. 27 februari 1999
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

De gemeente Almere wil een Structuurplan ontwikkelen voor het gebied Poort. Om na de Vinex-periode zowel een economische ontwikkeling als een mogelijk omvangrijke bouwproductie mogelijk te maken wordt op dit moment reeds gestart met de planontwikkeling ten behoeve van woningbouw- en bedrijfslocaties. In het plan zijn meerdere m.e.r.-plichtige activiteiten voorzien:

- de bouw van meer dan 4.000 woningen (maximaal 12.000);
- de aanleg van meer dan 100 ha bedrijfsterrein (maximaal 160 ha);
- de ontwikkeling van een multifunctioneel sport- en leisurecentrum met in potentie meer dan 500.000 bezoekers per jaar;
- de aanleg van een jachthaven met meer dan 500 ligplaatsen (circa 750).

Bij brief van 17 februari 1999, welke op 22 februari 1999 bij de Commissie is binnengekomen, heeft het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Almere - als initiatiefnemer - de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde milieueffectrapport (MER). Het MER is op 15 februari 1999 ter inzage gelegd¹. Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.² De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd

Bij de toetsing heeft de Commissie de via het bevoegde gezag ontvangen inspraakreacties en adviezen betrokken³. Voor zover relevant in het kader van het advies wordt er met voetnoten naar verwezen⁴.

Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie:

- aan de richtlijnen van het MER⁵, zoals vastgesteld op 12 maart 1998 door de gemeenteraad van Almere in de rol van bevoegd gezag;
- op eventuele onjuistheden⁶;
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER⁷.

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen en gaat zij na welke onderdelen van het MER in aanmerking komen voor een positieve vermelding. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij het besluit over het structuurplan Poort. Is dat naar haar mening niet het geval dan betreft het een *essentiële tekortkoming*. De Commissie zal dan adviseren tot een aanvulling. Overige tekortkomingen worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

1 Zie bijlage 2.

2 Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

3 Wm, artikel 7.26, lid 2.

4 Voor een overzicht van de reacties zie bijlage 4.

5 Wm, artikel 7.23, lid 2.

6 Wm, artikel 7.23, lid 2.

7 Wm, artikel 7.10.

gelegen in de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Compenserende maatregelen voor de aantasting van de EHS (IJmeerkust) worden niet echt concreet ingevuld⁸). De aanleg van een jachthaven en het buitendijks bouwen kunnen een aantasting betekenen van het IJmeer (en het Gooimeer)⁹). Deze gebieden vormen een onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) zoals vastgelegd in het Structuurschema Groene Ruimte (SGR). Aantasting van deze gebieden is alleen mogelijk in geval van een zwaarwegend maatschappelijk belang, waaraan niet elders tegemoet kan worden gekomen.

In het MER is aangegeven dat er een (maatschappelijke) behoefte bestaat aan uitbreiding van het aantal ligplaatsen in jachthavens, die in dit geval mede bepaald wordt door de groei van het aantal inwoners van Almere. In hoeverre aanleg van een jachthaven gezien kan worden als een zwaarwegend maatschappelijk belang is in de eerste plaats een bestuurlijke afweging, waarover de Commissie geen oordeel heeft. Wel stelt de Commissie vast dat het MER voldoende informatie bevat om deze bestuurlijke afweging te kunnen maken. Verder merkt de Commissie op dat de aanleg van een buitendijkse jachthaven elders in de omgeving van Almere in alle gevallen zal leiden tot een locatie binnen de EHS. Wel zou het zinvol kunnen zijn de omvang en de locatie van nieuwe jachthavens op een groter schaalniveau, dan het huidige studiegebied, vast te stellen. Compensatie voor de aantasting van EHS-gebieden is in het MER voornamelijk kwalitatief aangeduid.

Alhoewel het MER ten aanzien van dit onderdeel tamelijk globale informatie geeft - en de concrete informatie op onderdelen ontbreekt - heeft de Commissie geoordeeld dat er geen sprake is van het ontbreken van essentiële informatie, aangezien het te nemen bestuurlijke besluit een structuurplan betreft en derhalve bepaalde concrete informatie op dit moment nog niet beschikbaar is. Wel constateert de Commissie dat door het globale karakter van deze informatie er momenteel nog niet wordt voldaan aan de wettelijke eisen van het Structuurschema Groene Ruimte.

- Bij de uiteindelijke besluitvorming moeten de gevolgen van de jachthaven in de Ecologische Hoofdstructuur verder uitgewerkt worden. De landschappelijke en ecologische inpassing van de jachthaven - en de buitendijkse bebouwing - alsmede de omvang hiervan zouden onderdeel van deze nadere uitwerking moeten vormen, naast concrete voorstellen ten aanzien van compensatie. Dit alles dient te gebeuren conform de wettelijke eisen, die in het Structuurschema Groene Ruimte (SGR) daaraan worden gesteld.

Compensatie

In het algemeen kan worden opgemerkt dat de wijze waarop het beleid uit het SGR in dit MER wordt ingevuld nogal beperkt is. In het SGR is aangegeven dat aantasting van de EHS in beginsel niet is toegestaan, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang, onder de voorwaarde dat dit elders niet gerealiseerd kan worden en dan alleen indien er volledige compensatie plaatsvindt. Alleen dit laatste krijgt in het MER aandacht en nog zo globaal dat niet goed kan worden beoordeeld of sprake is van volledige compensatie. Bij

8 Zie bijlage 4, inspraakreacties nummers 2, 3 en 4.

9 Zie bijlage 4, inspraakreacties nummers 2, 3 en 4.

diënt van brak naar zoet water ontstaan, waar gradiëntbenutters zoals *parnassia* en *grote keverorchis* zich zouden kunnen vestigen. In brakke sloten zou de *stekelbaars* kunnen gaan voorkomen, die als voedselbron voor *lepelaars* zou kunnen dienen.

- De Commissie adviseert om in een nadere analyse uit te zoeken welke mogelijkheden er zijn om in het gebied aan te sluiten bij de aanwezige potentie van brakke kwel.

Verkeer en vervoer

Er is in het MER veel aandacht besteed aan de structurerende werking van het openbaar vervoer en aan de middelen om de mobiliteit gunstig te beïnvloeden. Het is daarom des te opvallender dat de aandelen van het openbaar vervoer (OV) voor Almere Poort niet of nauwelijks hoger zijn dan het OV-aandeel in bijvoorbeeld Almere Haven en dat daarmee het ambitieuze streefcijfer dus niet zal worden gehaald. Wellicht zijn bij de verdere planuitwerking nog verbeteringen mogelijk om het streefcijfer toch te halen. Er kan vooral aandacht worden besteed aan de realisatie van vervoergenererende objecten binnen de directe omgeving van het station. Met name de draf- en renbaan (200.000 verplaatsingen, wat evenveel is als 100 woningen) is op een zeer aantrekkelijke locatie gesitueerd, maar vergt een zeer groot ruimtebeslag en heeft een auto-georiënteerd verplaatsingspatroon.

- De Commissie adviseert om bij de verdere planvorming verbeteringen aan te brengen waardoor alsnog het streefcijfer voor het OV-aandeel gehaald kan gaan worden.

Voorts is in het MER niet vermeld welke maatregelen moeten worden genomen om het verkeer van Poort op het hoofdwegennet af te kunnen wikkelen. Met name de verkeersstroom op de Hoge Ring lijkt te groot om met de bestaande infrastructuur te kunnen verwerken. Hier dient in de verdere planvorming aandacht aan te worden besteed.

- De Commissie adviseert om voldoende maatregelen te treffen om de verkeersstroom op het hoofdwegennet af te kunnen wikkelen.

Zonering

Zowel in het Meest Milieuvriendelijke Alternatief (MMA) als het Voorkeursalternatief (VA) wordt het entreegebied van Almere (ten zuidoosten van de A6) vanaf het Gooimeer voornamelijk bepaald door achtereenvolgens kantoren en sport- & leisurefuncties. Het wonen is als functie in dit gebied slechts spaarzaam opgenomen. Daardoor is de menging van functies hier beperkt, hetgeen kan leiden tot onder andere een ruimtelijk eenzijdig en sociaal onveilig milieu.

- De Commissie adviseert bij de vaststelling en de verdere planvorming voor het structuurplan de functie wonen in het entreegebied een sterkere plaats te geven in samenhang met de werk- en recreatiefuncties.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het
milieueffectrapport
(Strand)Poort,Almere
(woningbouw,
bedrijventerreinen,
sport- & leisurecentrum en jacht-
haven

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 17 februari 1999 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Gemeente Almere

Ruimtelijke Ordening, Volkshuisvesting en Milieu

Commissie voor de Milieueffectrapportage
t.a.v. de heer S. Pieters
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

Uw brief van

Ons kenmerk
MIL/AR/99104
Bijlage(n)

Contactpersoon
A. Raaijmakers
Doorkiesnummer
036-5471852
Faxnummer dienst
036-5471889
Datum
17 februari 1999

Onderwerp
MER Almere Poort.

Geachte heer Pieters,

Bijgaand treft u volgens afspraak in tienvoud het MER Almere Poort aan en een exemplaar van het voorontwerp structuurplan Poort. Het MER is op 13 februari 1999 door B&W bekend gemaakt, en ligt van 15 februari 1999 tot 14 maart 1999 ter inzage. Op 8 maart 1999 wordt een hoorzitting gehouden om 20.00 uur in de raadszaal van het stadhuis te Almere.

Een kopie van de binnengekomen inspraakreacties en het verslag van de hoorzitting zullen u te zijner tijd eveneens worden toegezonden.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Almere,
namens hen,
het hoofd van de afdeling Milieu,

ir. A.J.A.M. Raaijmakers

Bijlage: MER Almere Poort (10x).
Voorontwerp structuurplan Poort.

 Commissie voor de milieu-effectrapportage	
Ingekleefd op:	22 FEB. 1999
Nummer:	206-99
Deel:	922-70 ^e m 75
Verzonden door:	Pi/sc/pres/bib/?

10

Postbus 200
1300 AE Almere

Telefoon 036 53 99 911
Fax 036 53 31 681

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de ter inzagelegging van het MER in het Groene Weekblad d.d. 27 februari 1999

Wat gebeurt er met uw reactie?

Het bureau Ruimtelijk Beleid van de gemeentelijke afdeling Stedenbouw en Verkeer verzamelt alle reacties. De inspraakreacties worden verwerkt in een reactienota. Indien mogelijk worden reacties verwerkt in het voorontwerp structuurplan. De afdeling Stedenbouw en Verkeer adviseert hierover het college van b. en w. Vervolgens legt het college van burgemeester en wethouders het eventueel aangepaste voorontwerp structuurplan en de inspraakreacties die samen het ontwerp structuurplan vormen, vier weken ter visie. Tijdens deze periode kunt u weer schriftelijk reageren op het ontwerp structuurplan voor Poort.

Nadere informatie

Voor meer informatie over de ontwikkeling van Almere-Poort kunt u contact opnemen met het projectbureau ROSA 2015, telefoon 036 - 53 99 277.

PLANNING

De planning van het gebied Almere-Poort ziet er als volgt uit:

2000	start bouw 1e fase Sport & Leisurecentrum
2001	start uitgifte kantoren/bedrijventerreinen
2003	start bouw woningen
2004	start bouw 2e fase S&L, 1e fase gereed
na 2010	afronding kantoren/gestapelde woningbouw

SPORT EN LEISURE

Het Sport & Leisure Complex wordt in twee fases opgeleverd:

Fase I
voetbalstadion
draf- en reencentrum
topsporthal/evenementenhal

Fase II
sport
ontspanning/leisure
themasche retail
leisure golf

TERINZAGELEGGING

VOORONTWERP

STRUCTUURPLAN POORT

Van 15 februari tot en met 14 maart 1999 ligt het voorontwerp structuurplan Almere-Poort ter inzage. De ontwikkeling van Almere-Poort doorloopt een inspraakprocedure overeenkomstig de Wet op de Ruimtelijke Ordening. Op grond van deze wet wordt u nu in de gelegenheid gesteld uw mening te geven over het voorontwerp structuurplan Poort.

Het plangebied Almere-Poort ligt ten zuidwesten van Almere-Stad. Het strekt zich uit tot aan de kust van het IJmeer en raakt aan de Hollandse Brug. Almere-Poort is het gezicht van Almere aan het IJmeer. Het voorontwerp structuurplan beschrijft in grote lijnen de plannen voor de ontwikkelingen van Poort.

Waar ter inzage?

Het voorontwerp Structuurplan Almere-Poort ligt vanaf 15 februari vier weken ter inzage gedurende de reguliere openingstijden op de volgende locaties:

- Gemeentelijk infocentrum Almere-Stad, Stadhuisplein 1
- Gemeentelijk infocentrum Almere-Haven, Kruisstraat 39-41
- Gemeentelijk infocentrum Almere-Buiten, complex Doe Mere, New Yorkweg 71
- Gemeentelijk bureau Ruimtelijk Beleid, afdeling Stedenbouw en Verkeer, kamer B 414, Stadhuis

Het voorontwerp structuurplan is voor f 50,- te koop bij de gemeentelijke informatiecentra.

Hoe kunt u inspreken?

U kunt schriftelijk op het voorontwerp structuurplan Almere-Poort reageren. Uw schriftelijke inspraakreactie dient uiterlijk 14 maart 1999 in het bezit te zijn van de gemeente. Uw reactie kunt u sturen naar:

Gemeente Almere,
Dienst Ruimtelijk Ordening,
Volkshuisvesting en Milieu
Afdeling Stedenbouw & Verkeer
o.v.v. Voorontwerp structuurplan
Almere-Poort
Postbus 200, 1300 AE Almere

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: College van Burgemeester en Wethouders van Almere

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van Almere

Besluit: gemeentelijk Structuurplan

Categorie Besluit m.e.r.: C10.1, C10.2, C11 en C20.1

Activiteit: de realisering van:

- 10.000 - 12.000 woningen;
- 160 ha. bedrijventerreinen;
- een multifunctioneel sport- & leisurecentrum van 80 ha. met meer dan 500.000 bezoekers;
- een jachthaven met 750 ligplaatsen;
in het gebied (Strand)Poort gelegen binnen de gemeente Almere.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 1 december 1997

richtlijnenadvies uitgebracht: 10 februari 1998

kennisgeving MER: 27 februari 1999

toetsingsadvies uitgebracht: 20 april 1999

Bijzonderheden: Dit project is in december 1997 van start gegaan. Het betreft een zogenaamd koepel-MER, aangezien er vier m.e.r.-plichtige activiteiten zijn beschreven in één milieueffectrapport. Aangezien het om een viertal m.e.r.-plichtige activiteiten gaat is daarom de werkgroep ook van grotere omvang dan gemiddeld. Bij de toetsing is met name gewezen op de globale beschrijving van de milieueffecten van de jachthaven en welke risico's dat kan inhouden in relatie tot het beleid inzake het Structuurschema Groene Ruimte (SGR) en in het bijzonder ten aanzien van de Ecologische Hoofdstructuur.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. M.M.U. van Dis (voorzitter)

drs. J.W.M. Kuijpers

ir. J.E.M. Lax

prof. mr. D.A. Lubach

prof. dr. ir. F.M. Maas

dr. A.H. Prins

drs. ing. G. de Roo

Secretaris van de werkgroep: mr. S. Pieters.

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	990310	De heer A. Hoogcarspel, namens de Milieuraad van Almere	Almere	990317
2.	990312	J. Bleeksma	Muiderberg	990318
3.	990312	dr. M.C.P. Braat	Muiderberg	990318
4.	990325	Ministerie van Landbouw, Natuurbe- heer en Visserij, directie Noordwest	Diemen-Zuid	990331